

Vlaams
Parlement

stuk **140** (2014-2015) – Nr. 4
ingediend op 15 december 2014 (2014-2015)

Beleidsnota

Sociale Economie

2014-2019

Verslag

namens de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door mevrouw Sabine Vermeulen

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Axel Ronse.

Vaste leden:

de heren Matthias Diependaele, Andries Gryffroy, Jos Lantmeeters, mevrouw Grete Remen, de heer Axel Ronse, mevrouw Sabine Vermeulen;

de heer Robrecht Bothuyne, de dames Sonja Claes, Martine Fournier, de heer Peter Van Rompuy;

de heer Willem-Frederik Schiltz, mevrouw Emmily Talpe;

mevrouw Yasmine Kherbache, de heer Bart Van Malderen;

de heer Imade Annouri.

Plaatsvervangers:

de heer Jan Hofkens, mevrouw Lieve Maes, de heer Lorin Parys, mevrouw Miranda Van Eetvelde, de heren Paul Van Miert, Peter Wouters;

mevrouw An Christiaens, de heer Jenne De Potter, mevrouw Kathleen Helsen, de heer Koen Van den Heuvel;

de heer Lionel Bajart, mevrouw Martine Taelman;

de heer Rob Beenders, mevrouw Güler Turan;

de heer Wouter Vanbesien.

Stukken in het dossier:

140 (2014-2015) – Nr. 1: Beleidsnota

– Nr. 2 en 3: Moties

INHOUD

I.	Toelichting	4
1.	Omgevingsanalyse	4
2.	Strategische en operationele doelstellingen	5
2.1.	SD Iedereen aan het werk – iedereen participeert.....	5
2.2.	SD Lokaal maatschappelijke surplus realiseren	7
2.3.	SD Investeren in een duurzame toekomst voor Vlaanderen	8
II.	Bespreking.....	9
1.	Vragen en opmerkingen van de leden	9
1.1.	Tussenkoms van de heer Rob Beenders	9
1.2.	Tussenkoms van mevrouw Sabine Vermeulen	12
1.3.	Tussenkoms van mevrouw Martine Taelman.....	13
1.4.	Tussenkoms van mevrouw Emmily Talpe	16
1.5.	Tussenkoms van mevrouw Sonja Claes.....	17
1.6.	Tussenkoms van de heer Imade Annouri.....	17
1.7.	Tussenkoms van de heer Robrecht Bothuyne.....	18
1.8.	Tussenkoms van de heer Peter Wouters	18
2.	Antwoord van de minister	19
3.	Replieken.....	26
	Gebruikte afkortingen.....	33

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid besprak op 6, 13 en 20 november 2014 de beleidsnota Sociale Economie van mevrouw Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding.

De beleidsnota Sociale Economie werd samen besproken met het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2014 en het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2015. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 15/8-E.

I. Toelichting

1. Omgevingsanalyse

Werkzaamheid

Minister *Liesbeth Homans* verwijst naar de door de Vlaamse Regering vooropgestelde doelstelling om tegen 2020 een werkzaamheidsgraad van 76 percent te halen in Vlaanderen. In de huidige situatie bedraagt de werkzaamheidsgraad 71,9 percent. Concreet betekent dit dat 156.000 extra Vlamingen aan het werk moeten, dat is 63 percent van de werkzoekenden.

Om deze werkzaamheidsgraad van 76 percent te bereiken, moet ook worden ingezet op de kansengroepen, die vandaag een beduidend lagere arbeidsdeelname hebben. Voor personen geboren buiten de Europese Unie is de huidige werkzaamheidsgraad 54,9 percent, voor de 55-plussers is dat 42,9 percent, voor laaggeschoolden 52,5 percent en voor arbeidsgehandicapten 40,4 percent.

Werkloosheid

De minister stelt vast dat 73 percent van de niet-werkende werkzoekenden tot een van de kansengroepen behoort (159.296 personen).

Een andere vaststelling is dat het moeilijker wordt om (opnieuw) de stap naar de arbeidsmarkt te zetten naarmate iemand langer werkloos is. Dat klinkt logisch maar het is niet eenvoudig op te lossen. Het is een uitdaging voor zowel het beleidsveld Werk als het beleidsveld Sociale Economie.

Naar schatting heeft 29 percent (63.219 personen) van de niet-werkende werkzoekenden een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Deze groep heeft problemen die competentieversterking of ondersteuning nodig maken: het gaat voornamelijk om volgende groepen: personen met een arbeidshandicap, personen met een medische, mentale, psychische of psychiatrische problematiek en personen met multiële of psychosociale problemen.

Een deel van bovenstaande mensen kan niet of nog niet terecht binnen de reguliere economie; zij moeten naar de sociale economie worden geleid. Daarom vindt de minister de sociale economie een waardevol instrument om de toegang tot de reguliere arbeidsmarkt te verhogen. Ze voegt eraan toe dat er altijd een segment zal zijn dat nooit de reguliere arbeidsmarkt zal betreden en in de sociale economie zal blijven.

Werkvormen in de sociale economie

Momenteel bestaan volgende werkvormen binnen de sociale economie. De minister herinnert aan de goedkeuring van het Maatwerkdecreet op het einde van de vorige regeerperiode (decreet van 3 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling). Bij de uitvoering daarvan worden de sociale werkplaatsen, de beschutte werkplaatsen en de invoegbedrijven hervormd tot 'maatwerk', met maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen.

Daarnaast is er de lokale diensteneconomie, dat is de uitbouw van een dienstenaanbod vanuit de overheid dat nauw aansluit bij de maatschappelijke trends en noden en waarbij tegelijk kansen worden gecreëerd voor doelgroepwerknemers.

Verder is er de arbeidszorg. Dat is een onbetaalde vorm van tewerkstelling van mensen die (nog) niet in het betaalde circuit terecht kunnen. Deze mensen behouden hun uitkering en kunnen kennis maken met het verrichten van arbeid binnen een arbeidsmatige omgeving, zonder de druk van een betaalde baan.

Uitstroom

Tot op heden is er slechts een zeer beperkte uitstroom uit de sociale economie naar andere vormen van werk. Vanuit de sociale werkplaatsen was er een uitstroom van 3,8 percent in 2013; vanuit de lokale diensteneconomie 11,8 percent. Vanuit de arbeidszorg is de doorstroom zeer laag en eigenlijk niet meetbaar.

De minister herhaalt dat een goede doorstroming voor haar zeer belangrijk is. Ze zal er zich dan ook volledig voor inzetten. Maar zoals al vermeld, zal er altijd een segment zijn dat in sociale economie zal blijven omdat het niet kan doorstromen.

De beperkte uitstroom is verontrustend. Deze situatie zorgt ervoor dat er ook geen grote instroom plaats vindt en mensen niet kunnen starten met een (voor)traject. Op die manier kunnen er geen nieuwe personen instromen die echt nood hebben aan de ondersteuning en begeleiding die in de sociale economie kan worden geboden.

Mensen die sterk genoeg zijn, moeten kunnen uitstromen naar de reguliere arbeidsmarkt zodat er nieuwe plaatsen vrijkomen voor anderen die ook een kans verdienen. De minister laat daarbij opmerken dat bedrijven geneigd kunnen zijn goede werkkrachten te houden omdat ze een voorbeeldfunctie hebben en de andere werknemers kunnen opleiden en begeleiden.

2. Strategische en operationele doelstellingen

2.1. SD Iedereen aan het werk – iedereen participeert

De Vlaamse Regering wil een sociaal beleid dat de Vlaming maximaal ondersteunt en in staat stelt om volwaardig te participeren aan de samenleving en zijn/haar talenten te ontplooiën. Deze eerste strategische doelstelling leidt tot vier operationele doelstellingen.

2.1.1. OD Collectieve inschakeling in een reguliere context

Er moeten maatregelen zijn ter ondersteuning van werkzoekenden die wegens persoonsgebonden factoren moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de personen met een arbeidsbeperking.

Via het Maatwerkdecreet wordt getracht om personen met een arbeidsbeperking (een grote afstand tot de arbeidsmarkt) zo veel mogelijk te begeleiden richting een aangepaste job. De mensen die van deze maatregel gebruik willen maken, moeten aan bepaalde voorwaarden voldoen. Ze moeten door hun arbeidsbeperking rendementsverlies hebben en nood hebben aan begeleiding. De regisseur van deze maatregel is de VDAB, die zorgt voor de toegang tot de maatregel, voor de gepaste ondersteuning en voor de evaluatie.

Het voordeel van de nieuwe regelgeving inzake maatwerk is dat er naast de bestaande maatwerkbedrijven (vroegere sociale en beschutte werkplaatsen) ook maatwerkafdelingen opgericht kunnen worden door reguliere bedrijven. Dit zorgt voor een betere aansluiting bij de reguliere arbeidsmarkt. De minister vindt dit nieuw instrument dan ook waardevol.

2.1.2. OD Tijdelijke competentieversterkende trajecten met een lokale inslag

Deze tweede operationele doelstelling streeft naar aansluiting bij de arbeidsmarkt voor personen die door omstandigheden een tijdlang niet actief geweest zijn op de arbeidsmarkt en die een aantal hindernissen moeten wegwerken in een tijdelijke begeleide tewerkstelling.

Vanuit de maatregel inzake de lokale diensteneconomie wil de minister de uitbouw van een dienstenaanbod vanuit de overheid – dat nauw aansluit bij de maatschappelijke noden en waarbij kansen worden gecreëerd voor doelgroepwerknemers – verder ondersteunen. De maatregel LDE heeft drie uitgangspunten:

- opbouw van competenties bij doelgroepwerknemers door in te spelen op individuele talenten en ambities;
- invulling van maatschappelijk gewenste dienstverlening vanuit de overheid;
- stimulering van de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

2.1.3. OD Zoveel mogelijk kansen creëren via doorstroom

Het doel van de sociale economie is zoveel mogelijk mensen opnieuw klaar te stomen voor aansluiting bij de reguliere arbeidsmarkt.

Doorstroom naar de reguliere economie zorgt voor nieuwe plaatsen in de sociale economie voor mensen die wel (nog) nood hebben aan ondersteuning of begeleiding. De sociale economie moet zich focussen op die personen die niet of nog niet klaar zijn voor de reguliere economie. Mensen die sterk genoeg zijn moeten daarom kunnen doorstromen om in de reguliere economie hun opgedane ervaring om te zetten in de praktijk.

Het is echter niet de bedoeling om mensen na een traject sociale economie aan hun lot over te laten; er wordt ingezet op doorstroombegeleiding. Niemand heeft er baat bij dat de doorstroom uiteindelijk toch niet lukt.

Er moet voor gezorgd worden dat iedereen op de juiste plaats zit. Er wordt dus ook rekening gehouden met die mensen die niet (meer) kunnen doorstromen naar het reguliere economische circuit.

2.1.4. OD De bevoegdheden van de zesde staatshervorming inbedden in het Vlaamse beleid

In het kader van de zesde staatshervorming werden twee maatregelen die de bevoegdheid Sociale Economie betreffen geregionaliseerd: de meerwaarden economie en sociale inschakelingseconomie.

Er is een samenwerkingsakkoord betreffende de meerwaardeneconomie.¹ De meerwaardeneconomie gaat ervan uit dat succesvol ondernemen afhankelijk is van de kunde om economische rendabiliteit, respect voor het milieu en sociale rechtvaardigheid te combineren. De minister verwijst naar de drie P's die daarbij ook als uitgangspunt worden gehanteerd:

- People: sociaal welzijn, hoe gaat het bedrijf om met het personeel, sociale cohesie;
- Planet: ecologische kwaliteit (milieu, natuur en landschap);
- Profit: economische welvaart.

Het zoeken naar een evenwicht tussen deze drie P's is de grondslag van de meerwaardeneconomie. De sector van de sociale economie maakt integraal deel uit van de meerwaardeneconomie.

Ook de bevoegdheid inzake de zogenaamde sociale inschakelingseconomie wordt geregionaliseerd. De SINE beoogt de herinschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen door het actieve gebruik van werkloosheidsuitkeringen in de vorm van een loonpremie en RSZ-kortingen. De doelgroep van deze maatregel bestaat uit de personen die recht hebben op een leefloon of financieel-maatschappelijke hulp krijgen via het OCMW (de zogenaamde artikel 60'ers of de mensen die tewerkgesteld zijn op basis van artikel 60, §7, van de OCMW-wet).

Er wordt gestreefd naar inschakeling in beschutte werkplaatsen, sociale werkplaatsen, de lokale diensteneconomie, sociale verhuurkantoren en sociale huisvestingsmaatschappijen. In de toekomst zal deze maatregel verder worden geïntegreerd in het maatwerk en de lokale diensteneconomie.

2.2. SD Lokaal maatschappelijk surplus realiseren

De tweede strategische doelstelling is het lokaal maatschappelijk surplus realiseren. De lokale besturen staan het dichtst bij de bevolking en de lokale noden. Met deze strategische doelstelling wil de Vlaamse Regering aan de lokale besturen de autonomie geven om bij de dienstverlening gebruik te maken van het inschakelen van doelgroepwerknemers.

2.2.1. OD Klaverbladen lokale diensteneconomie

Uiteraard kunnen niet alle maatschappelijke noden op het Vlaamse niveau worden aangepakt. Ook de lokale besturen – niet enkel gemeenten, maar ook OCMW-besturen, zorgbedrijven, lokale woonactoren – moeten het voortouw kunnen nemen om een passend dienstenaanbod te initiëren, gekoppeld aan de inschakeling en begeleiding van doelgroepen in een competentieversterkend traject.

De klaverbladfinanciering gaat uit van het principe dat iedereen die baat heeft bij de aangeboden diensten daar ook financieel toe bijdraagt. Dat kan zowel gaan om gezamenlijke financiering van de Vlaamse overheid en een lokaal bestuur, als om een financiering vanuit verschillende beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid. De minister wijst als voorbeeld naar de energiesnoeiërs die werden gefinancierd vanuit het beleidsdomein Energie. Die maatregel werd geschrapt omdat de Vlaamse Regering twijfelde aan het nut van de energiescans, maar Energie garandeert wel de blijvende tewerkstelling in de sociale economie. De minister rekent ook op Leefmilieu en Natuur, Werk, Welzijn en Wonen enzovoort om bij te dragen aan financiering van de tewerkstelling in de sector van de

---

¹ Samenwerkingsakkoord van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaams, het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de meerwaardeneconomie.

sociale economie. De bevoegdheid Sociale Economie heeft onvoldoende kredieten om alle initiatieven alleen te financieren.

2.2.2. OD Ondersteuning van de lokale regierol

De minister wil zich hoeden voor een al te uniforme regelgeving die door de Vlaamse overheid wordt opgelegd. Niet alle noden doen zich in elke stad/gemeente voor. Daarom moet de lokale overheid het voortouw kunnen nemen in het initiëren van een passend dienstenaanbod. De lokale besturen hebben met andere woorden een belangrijke regierol op hun grondgebied.

Voor de verdere uitbouw van de lokale sociale economie door de lokale overheid zijn er verschillende opties: het opzetten van nieuwe dienstverlening in kader van het decreet LDE, het opstarten van maatwerkafdelingen of maatwerkbedrijven en het opnemen van sociale criteria in overheidsopdrachten.

De minister wil ook de samenwerking met bedrijven die sociale inschakeling realiseren nog verbeteren.

Ook de enclavewerking biedt mogelijkheden. Daarbij gaan doelgroepwerknemers 'inhouse' opdrachten uitvoeren bij de opdrachtgever. Ze worden onder begeleiding ingeschakeld in een 'werkeiland' of 'enclave' in het arbeidsproces van de opdrachtgever. De werknemers in kwestie blijven wel juridisch werknemer bij de beschutte of sociale werkplaats, niet bij de opdrachtgever. De minister hoopt dat dit ook de doorstroom kan verbeteren. Het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie kijkt in dergelijke gevallen de overeenkomsten na. De controles gebeuren door Departement WSE.

2.3. SD Investeren in een duurzame toekomst voor Vlaanderen

Een derde strategische doelstelling is investeren in een duurzame toekomst voor Vlaanderen. Er zijn drie operationele doelstellingen aan verbonden.

2.3.1. OD Toegevoegde waarde creëren door duurzaam ondernemerschap

Het sociaal ondernemerschap moet worden gestimuleerd. Ondernemers met een sociaal hart, die kansen geven aan de zwaksten op de arbeidsmarkt, moeten worden ondersteund. In het bijzonder wordt er ingezet op het stimuleren van sociaal ondernemen om zorg- en hulpnoden in te vullen.

Ook hier ligt de regierol bij de lokale besturen. Maar de Vlaamse overheid moet haar verantwoordelijkheid nemen en haar voorbeeldfunctie waarmaken. De Vlaamse overheid voorziet ook in financiële ondersteuning, opleidingssteun en adviespremies.

Sociaal ondernemerschap wordt volgens de minister nog te vaak gezien als het zoeken naar innovatieve antwoorden op maatschappelijke problemen. Dit leidt vaak tot bedrijfsmodellen met een hoog investeringsrisico en een gematigd financieel rendement. Hierdoor is de toegang tot kapitaal niet evident.

De Vlaamse overheid verleent toegang tot kapitaal via het Vlaams Sociaal Investeringsfonds en het Vlaams Participatiefonds voor de sociale economie (Trividend).

Ook het coöperatief ondernemen kan een meerwaarde hebben en zal worden ondersteund.

2.3.2. OD Duurzaam ondernemen bevorderen bij besturen

Duurzaam ondernemen is ook het voeren van een duurzaam en ethisch aankoopbeleid. De Vlaamse overheid heeft daarin een voorbeeldrol. Zo nam de Vlaamse Regering recent nog een beslissing over het duurzaam aankoopbeleid van het Agentschap voor Facilitair Management, dat alle entiteiten ondersteunt bij het duurzaam aankopen.

Het is belangrijk om de integratie van ecologische criteria in de aankoopprocedure voort te zetten, naast het stimuleren van de ethische en sociale duurzaamheid.

De leveranciers moeten op hun verantwoordelijkheid worden gewezen. Ze kunnen worden gestimuleerd in de richting van duurzame tewerkstelling, ethische handel en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

2.3.3. OD Ondernemers ondersteunen om het competitief voordeel van maatschappelijk verantwoord ondernemen te benutten

De minister wil ondernemers aanzetten om hun impact op de maatschappij in beeld te brengen. Dat is ook in het voordeel van de bedrijven.

Ondernemers moeten worden gestimuleerd inzake het maatschappelijk verantwoord ondernemen als een onderscheidingscriterium naar de consument toe. Dit veronderstelt wel dat het duidelijk is voor de ondernemers hoe dit kan gebeuren en wat ze van de overheid mogen verwachten. Dat kan door het toepassen van internationaal erkende modellen in het kader van steunmaatregelen en subsidies.

Er is ook nood aan ondersteuning op maat, in de vorm van een ondersteuningsaanbod gericht op specifieke sectorale uitdagingen.

Het digitaal kenniscentrum MVO Vlaanderen biedt een ruim aanbod aan instrumenten en informatie en inspiratie om bedrijven en organisaties te helpen om maatschappelijk verantwoord ondernemen in de praktijk om te zetten.

II. Bespreking

In dit verslag worden enkel de vragen en opmerkingen over de beleidsnota opgenomen. Voor de vragen en antwoorden inzake de aangepaste begroting 2014 en de begroting 2015 wordt verwezen naar het begrotingsverslag (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 15/8-E).

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkoms van de heer Rob Beenders

De heer *Rob Beenders* stelt vast dat doorstroming de rode draad is in de beleidsnota. Het wordt bijna een doel van de sociale economie: mensen opnieuw klaarmaken voor aansluiting bij de reguliere arbeidsmarkt. De spreker neemt daar nota van, maar merkt op dat dit voor zijn fractie niet strookt met de realiteit. Voor heel wat mensen is er namelijk geen plaats, zijn er geen vacatures, is er geen aangepast werk op de reguliere arbeidsmarkt en is sociale economie wel degelijk de finaliteit. Doorstroming is een traject op lange termijn en kan voor de heer Beenders niet als doelstelling nummer één vooropgesteld worden.

Voor de spreker is de finaliteit van sociale economie dat mensen duurzaam worden tewerkgesteld en dat de afstand tot de arbeidsmarkt zo beperkt mogelijk

gehouden wordt. Dat moet gebeuren in ondernemingen in de sociale economie waar nodig, en in reguliere ondernemingen waar mogelijk.

Tijdens haar toelichting heeft de minister gesteld dat de gemaakte inspanningen onvoldoende effect hebben, en in haar beleidsnota zegt ze te rekenen op reguliere werkgevers om de doorstromers een kans te geven, op de doelgroep werknemers om de stap naar een nieuwe job te wagen en op de sociale economie om die stap te faciliteren. De overheid kan een kader creëren maar de heer Beenders is ervan overtuigd dat doorstroming pas kan lukken als de werkgevers bereid zijn om op de reguliere arbeidsmarkt jobs te creëren en ze open te stellen voor doorstromers uit de sociale economie. Bovendien moeten er reguliere werkgevers zijn die in staat zijn om die doelgroep te begeleiden. De zogenaamde 'rugzak' (een loonsubsidie en een begeleidingssubsidie) die meegaat naar de reguliere werkgever, is daarom absoluut noodzakelijk, aldus de spreker. Er is dan ook nood aan degelijk individueel maatwerk – een bevoegdheid van minister Muyters – om dat te finaliseren.

Personen met een arbeidsbeperking hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt, maar reguliere bedrijven hebben ook een grote afstand tot werkzoekenden of werknemers met een arbeidsbeperking. De sp.a-fractie vindt dan ook dat doorstroming een verantwoordelijkheid moet zijn van alle partijen, niet enkel van de werknemers en ondernemingen in de sociale economie. De heer Beenders is ervan overtuigd dat het engagement in de sector aanwezig is en dat er correcte en duidelijke randvoorwaarden moeten worden gesteld om die ambitie te realiseren.

Het lid heeft ook enkele concrete vragen inzake de doorstroming. Enkel rekenen op de reguliere werkgevers is volgens de heer Beenders niet voldoende. Hij wil daarom van de minister horen wat ze concreet zal doen om reguliere bedrijven te overtuigen om in voldoende maatgerichte en begeleide vacatures te voorzien om de doelstellingen inzake doorstroming uit de beleidsnota te realiseren. Hij wil ook weten welke afspraken er zijn gemaakt met de minister van Werk om in individuele 'rugzakjes' te voorzien, om de doorstroming te faciliteren.

Wat betreft maatwerk en lokale diensteneconomie heeft de heer Beenders twee algemene vragen. Wat is de concrete datum voor de inwerkingtreding van de nieuwe decreten Maatwerk en LDE? In de commissie is reeds gezegd dit in het voorjaar 2015 kan gebeuren. De sector wil echter een concreet antwoord. Kan de minister die datum concreter maken zodat de sector zich daar beter op kan voorbereiden? Kan de minister de commissie een concreet overzicht bezorgen van de overgangperiode en -maatregelen voor beide deelsectoren?

Wat betreft het groeipad vraagt de heer Beenders of het klopt dat de minister het gebrek aan budgetten voor groeipaden wil opvangen door in te zetten op doorstroom? Betekent dat dan dat er eigenlijk geen groeipad is, maar dat binnen de huidige capaciteit meer werkzoekenden alleen maar kunnen instromen als de doorstroom vergroot? Doorstroom is niet voldoende volgens het lid, er is ook een nood aan een effectief groeipad om de leefbaarheid van ondernemingen op te vangen. Hij mist daarin elk perspectief. Als er alleen maar groei kan worden gerealiseerd door mensen te laten doorstromen, vreest hij dat de maatregelen om die doorstroom te stimuleren, veel te beperkt zijn. Indien de minister in deze legislatuur in een groeipad wil voorzien, wil hij graag weten wanneer dat effectief kan worden gerealiseerd.

In de beleidsnota legt de minister de focus van het groeipad op sterkere en doorstroomgerichte profielen. De heer Beenders vreest dat de overdreven focus op doorstroom een verdringingseffect tot gevolg zal hebben waarvan de zwakste profielen binnen maatwerk het slachtoffer zullen worden. Welke garantie biedt de

minister dat de allerzwaksten zonder doorstroompotentieel in de toekomst nog kunnen instromen in de sociale economie?

De heer Beenders verwijst naar de hoge ambities van de minister wat betreft de zogenaamde klaverbladen binnen de LDE. Hij apprecieert dat en vindt het belangrijk dat er samen met de andere ministers werk wordt gemaakt van een integrale aanpak, zodat er horizontaal kan worden gewerkt om die ambities te realiseren. Het lid ziet helaas weinig concrete kredieten bij de andere beleidsdomeinen om al die klaverbladen te financieren. In hoeverre zijn de ambities realistisch als ze niet worden vertaald in budget? Heeft de minister al overlegd met de andere ministers in de Vlaamse Regering om na te gaan hoe nieuwe klaverbladen effectief kunnen worden uitgewerkt en de bestaande kunnen worden versterkt?

De heer Beenders leest in de beleidsnota en het regeerakkoord over W² dat de Vlaamse Regering binnen de budgettaire mogelijkheden de implementatie van het decreet Werk- en Zorgtrajecten zal uitvoeren. Er ontbreken volgens het lid duizenden plaatsen en bijkomende middelen zijn absoluut nodig om het tekort op te vangen. Het lid gaat akkoord met de minister dat bijkomende plaatsen het best binnen het nieuwe beleidskader worden gecreëerd. Het is echter onduidelijk wat het concrete engagement is van de Vlaamse Regering om dit te realiseren. Wanneer worden de uitvoeringsbesluiten omtrent W² verwacht? Worden de lopende arbeidszorgtrajecten verlengd of niet?

Wat betreft de ondersteuning wil de minister de regierol van de lokale besturen versterken en hun meer verantwoordelijkheden geven. De heer Beenders vraagt hoe de minister de lokale besturen zal versterken als het budget verlaagd wordt. Is het de bedoeling dat de lokale besturen zelf de middelen moeten zoeken om dit te realiseren?

De heer Beenders verwijst naar de zesde staatshervorming en naar een eerdere tussenkomst in de commissie over de te regionaliseren doelgroepmaatregelen (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. C28). Hij kreeg toen het antwoord van minister Homans dat hij deze vraag moest stellen aan de minister van Werk. Het lid is tevreden dat in de beleidsnota van de minister nu expliciet de SINE-maatregel wordt vermeld. De minister opteert niet voor een uitdoofscenario, maar zal de middelen integreren in de sector. Wordt het federale budget voor de SINE-maatregel integraal geïntegreerd in de Vlaamse middelen voor sociale economie of zal daar nog een besparing op volgen? Dat is niet duidelijk omdat de middelen voor de zesde staatshervorming op een algemene provisie staan bij Werk.

Over gesubsidieerde contractuelen en Activa leest de heer Beenders niets in de nota. Wat zal er gebeuren met de vele gesco's in de sociale economie? Hoe zal de gesco-premie en de RSZ-vermindering voor de maatwerkbedrijven worden opgevangen?

Tot slot is de fractie van de heer Beenders zeer bezorgd over de zogenaamde artikel 60'ers en de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen. In de hele beleidsnota heeft hij daar geen enkele vermelding van gevonden. Er wordt dus ook geen enkel ambitieniveau over beschreven. Toch mag het aandeel van de artikel 60'ers in de sociale economie niet worden onderschat. De heer Beenders vindt het cruciaal dat de minister van Sociale Economie samen met de minister van Werk hieromtrent acties onderneemt. Hij stelt voor om de maatregelen voor de artikel 60'ers en de PWA's volledig onder het beleidsdomein Sociale Economie te schuiven. Bij vragen over het raakvlak tussen Werk en Sociale Economie verwijzen de bevoegde ministers dikwijls naar elkaar en daar wordt de sector niet beter van. Het lid stelt voor om binnen de Vlaamse Regering de afspraak te maken dat minister Homans daarvoor de bevoegde minister is.

1.2. Tussenkomsst van mevrouw Sabine Vermeulen

Mevrouw *Sabine Vermeulen* uit eerst haar verwondering over de uitspraken van de heer Beenders over de doorstroom. De minister heeft herhaaldelijk gezegd dat er zorg zal blijven worden gedragen voor het segment medewerkers dat niet kan doorstromen.

Mevrouw Vermeulen heeft vragen over de cijfers van de uitstroom. De uitstroomgegevens in de beleidsnota zijn door de VDAB berekend op basis van de Dimona-aangiften. De VDAB beschouwt een uitgestroomde doelgroepwerknemer als 'werkend' als deze op een bepaald meetmoment, namelijk zes maanden na de Dimona-aangifte, nog 'werkend' is. Dit ene meetmoment geeft misschien wel een belangrijke indicatie van de uitstroom, maar levert absoluut geen beeld van duurzame uitstroom. De ervaring leert mevrouw Vermeulen dat een beschutte werkplaats meermaals doorstromers ziet terugkomen na een periode van meer dan zes maanden. Als de decreten Maatwerk en LDE in uitvoering treden, komen er dan verschillende meetmomenten na het moment van uitstroom? Het moet gaan om een langere periode dan zes maanden. Het is belangrijk voor de toekomst om een duidelijkere analyse van doorstroom te maken.

In de toelichting vermeldde de minister dat er voor de LDE naar potentiële nieuwe klaverbladen zal worden uitgekeken en dat ze er zelfs op rekent dat andere beleidsdomeinen ertoe bijdragen om via klaverbladfinanciering waardevolle projecten uit te werken. De minister rekent ook op initiatieven van de lokale besturen. Daarom staat in de beleidsnota zeer terecht dat een verdere uitbouw van de lokale sociale economie door de lokale besturen zal worden ondersteund. Mevrouw Vermeulen gelooft dat er binnen de lokale diensten ingericht door lokale besturen, zeker nog een groeimarge is. De OCMW's hanteren nu al zeer diverse activeringsmaatregelen en die kunnen volgens mevrouw Vermeulen ook deels aansluiting vinden bij de sociale economie. Het is voor de OCMW's ook aanbevolen om af te stemmen met het indiceringssysteem dat ontwikkeld is voor het maatwerk. Mevrouw Vermeulen vraagt hoe de minister staat tegenover een geïntensifieerde samenwerking met de OCMW's om een betere aansluiting met de sociale economie te verwezenlijken.

De subsidie ter ondersteuning van de regierol van de lokale besturen wordt nu toegekend op basis van het aantal inwoners, de inhoudelijke beoordeling en de werkloosheidsgraad op het grondgebied. In de beleidsnota staat dat de minister dat wil herbekijken. Het lid had graag meer duidelijkheid daarover. Welke criteria wil de minister aanpassen, weglaten of toevoegen?

Mevrouw Vermeulen verwijst naar de doelstellingen inzake arbeidszorg. De heer Beenders wees er al op dat doorstroming een prioriteit in de beleidsnota is. Doorstroom wordt een realiteit wanneer iemand die in aanmerking komt voor doorstroming, effectief die kans krijgt en die ook grijpt. In de arbeidszorg is de doorstroombmogelijkheid echter veel beperkter en kent ze zelfs een dalende trend. In de beleidsnota staat dat er zal worden gewacht op de evaluaties van de lopende proefprojecten 'doorstroom arbeidszorg' om het meest passende vervolgtraject voor arbeidszorgmedewerkers te bepalen. De beleidsnota Werk van minister Muylers zegt over arbeidszorg dat de prioritaire aandacht naar de activerings- en oriëntatieprojecten binnen de werk- en zorgtrajecten zal gaan, met structurele verankering van armoedetrajecten binnen de activeringstrajecten. Minister Muylers heeft dus een enigszins andere benadering en wacht niet op de evaluaties van de trajecten. Hij gaat voor een structurele verankering van armoedetrajecten. Mevrouw Vermeulen vraagt of minister Homans al een idee heeft wanneer er een evaluatierapport van de experimenten 'doorstroom arbeidszorg' beschikbaar zal zijn. Staat nog een nieuwe verlenging van de projecten op het programma?

Mevrouw Vermeulen haalt het onderwerp van de coöperaties aan. Een belangrijke doelstelling van de Vlaamse Regering is het optrekken van de werkzaamheidsgraad. Het coöperatief ondernemen kan daar inderdaad een bijdrage aan leveren. Er is namelijk de evolutie dat de sociale economie de coöperatie ontdekt als middel om nieuwe economische activiteiten te ontplooiën die binnen het landschap van de vzw's niet onmiddellijk haalbaar zijn. De minister gaf in de toelichting als fictief voorbeeld een coöperatie gericht op de doorstroom van sociale economie naar de reguliere economie. Mevrouw Vermeulen laat opmerken dat de coöperatie De Winning uit Lummen in 2014 ESF-ambassadeur is geworden met het participatieladderconcept, een concept dat gericht is op doorstroom naar de reguliere economie. Zullen innovatiecoöperaties, coöperatieve pop-upinitiatieven of coöperatieve bedrijvencusters, uiteraard binnen de sociale economie, dezelfde ondersteuning kunnen genieten als doorstroomcoöperaties? Wordt met andere woorden de inzet op doorstroom een voorwaarde om ondersteuning te genieten bij het opzetten van een coöperatie binnen de sociale economie?

Tot slot haalt mevrouw Vermeulen de enclavewerking aan. Die wordt in de beleidsnota enkel vermeld bij de ondersteuning van de lokale regierol. In de toelichting gaf de minister wel het belang van enclavewerking aan. Enclavewerking is volgens het lid een belangrijk en groter wordend deel in de tewerkstelling binnen de maatwerkbedrijven geworden. Het kan ook een belangrijke stap zijn in het interne doorstroomtraject van een doelgroepmedewerker naar een externe doorstroming. Mevrouw Vermeulen blijft het wel opmerkelijk vinden dat bij langdurende enclaves – ze spreekt dan over enclaves die zich soms al meer dan vijf jaar in eenzelfde regulier bedrijf situeren – er zelden of nooit een doorstroom plaatsvindt van een doelgroepmedewerker naar het reguliere bedrijf. Het zijn dus niet enkel de beschutte werkplaatsen die hun goede medewerkers niet willen laten gaan. Ook de reguliere bedrijven staan blijkbaar niet te springen om deze medewerkers in het eigen bedrijf tewerk te stellen. Mevrouw Vermeulen heeft de laatste twee weken vier bedrijven met een enclavewerking bezocht en drie ervan halen een of meerdere redenen aan om geen doorstromers op te nemen in de reguliere activiteiten. Ook de opstart van een eigen maatwerkafdeling staat voorlopig niet op het meerjarenplan van deze bedrijven. Dit wordt volgens mevrouw Vermeulen een belangrijk aandachtspunt en belangrijke factor binnen de uitvoering van de vooropgestelde doelstellingen.

De heer *Axel Ronse* sluit zich aan bij de opmerkingen van mevrouw Vermeulen over de enclaves. Een van de grootste kritische succesfactoren zal zijn om een inzicht te verwerven in de reden waarom de reguliere markt niet altijd bereid is om dergelijke enclavemedewerkers over te nemen. Die enclaves zitten eigenlijk al in de reguliere economie, en dus is dat volgens het lid een van de mogelijkheden bij uitstek om de doorstroming te garanderen.

1.3. Tussenkomen van mevrouw Martine Taelman

Mevrouw *Martine Taelman* meent dat de minister in de beleidsnota de juiste strategische doelstellingen heeft opgesomd. De eerste strategische doelstelling 'Iedereen aan het werk – iedereen participeert' zal de belangrijkste toetssteen van het beleid van de minister vormen. Als de minister de terechte prioriteit om zo veel mogelijk tewerkstellingsplaatsen voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te creëren, wil realiseren, zal ze moeten zorgen voor een gedegen uitvoering van wat eind vorige legislatuur is beslist. Het is precies dat wat dit bevoegdheidsdomein grotendeels onderscheidt van de andere. Men zou de minister kunnen verwijten dat ze geen grote hervormingsplannen aankondigt en dat ze een gebrek aan ambitie vertoont, maar dat is onterecht. De hervormingen zijn de jure gebeurd en wachten nu op een gedegen uitvoering. Het is nu aan de minister om dat in de praktijk waar te maken.

Open Vld heeft er altijd voor gewaarschuwd dat het financieel geen evidente oefening zal worden. De minister moet voor een belangrijk deel vertrouwen op kredieten en goede wil van het beleidsdomein Werk voor de uitvoering van het Maatwerkdecreet en het decreet Lokale Diensteneconomie.

Aangezien dat nog altijd de belangrijkste bekommernis van de fractie blijft, wil mevrouw Taelman de minister vragen dat ze haar lijnen met minister Muyters goed openhoudt en zich verzekert van de financiële engagementen vanuit de VDAB en die voor het individuele luik van het Maatwerkdecreet. Die voorwaarden moeten vervuld zijn om de doelgroep van ongeveer 63.000 niet-werkende werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag te krijgen. De ministers van Werk en Sociale Economie zullen erop moeten toezien dat de VDAB de nodige output realiseert.

Ondanks het feit dat de beleidsnota Sociale Economie grotendeels verder bouwt op het beleid van de afgelopen jaren, en dus ook een stevige stempel van de administratie draagt, is mevrouw Taelman tevreden met een aantal accenten die door de minister worden gelegd, meer bepaald op de doorstroom en het eerbiedigen van de reguliere marktwerking. De nadruk op doorstroom was al een van de pijlers van het Maatwerkdecreet en het decreet Lokale Diensteneconomie, maar nu merkt ze dat de minister dit aspect belicht en ook concreet invulling wil geven. De dalende doorstroomcijfers geven de minister daarin gelijk.

In verband met doorstroom heeft mevrouw Taelman drie punctuele vragen. Telt instappen in een IBO nu als uitstroom naar werk? Zijn er cijfers beschikbaar van het aantal mensen dat vanuit de sociale economie in een IBO is gestapt? Hoe is de evolutie van de doorstroom de voorbije jaren zonder rekening te houden met de IBO's?

Wie niet kan doorstromen, krijgt een 'terugkeermogelijkheid' of moet eigenlijk niet vertrekken wanneer zijn proefperiode voorbij is. Wat gebeurt er echter met de mensen van wie de doorstroom mislukt? Begint voor hen het traject van voor af aan of worden zij gewoon met rust gelaten?

In haar beleidsnota schrijft de minister dat ze het aanbod aan plaatsen zal optimaliseren door de onderbenutte plaatsen te herverdelen naar organisaties met een groter arbeidspotentieel. Het is niet duidelijk wat de minister daarmee precies bedoelt. Over welke grootteorde van onderbenutte plaatsen gaat het? Kan de minister hier een aantal voorbeelden van geven? Zal deze optie niet leiden tot bevoordeling van grote maatwerkbedrijven en ten koste gaan van de kleinere initiatieven die minder snel kunnen inspelen op maatschappelijke veranderingen en behoeften?

De minister kiest volgens mevrouw Taelman voor doorstroom vanuit de juiste ingesteldheid: mensen die kunnen doorstromen plaats laten maken voor anderen. Dat is geen overbodige luxe gelet op de beperkte financiële middelen en het feit dat 90 percent van de Vlaamse niet-werkende werkzoekenden minstens tot één kansengroep behoort en 29 percent nood aan competentieversterking en ondersteuning heeft.

De minister benadrukt dat ze goed beseft dat niet iedereen zal kunnen doorstromen. Dat beseft ook Open Vld. Vandaar dat de indicering door de VDAB niet de bedoeling kan hebben om mensen tot elke prijs te laten doorstromen als ze daar nog niet rijp voor zijn. Om die reden is er ook een overgangsfase ingelast zodat mensen van wie de doorstroom niet lijkt te lukken, terug opgevangen kunnen worden in de sociale economie.

Overigens wil de fractie van mevrouw Taelman benadrukken dat doorstromers en hun reguliere werkgevers nood hebben aan blijvende opvolging en ondersteuning gedurende een zekere periode. De minister laat in haar beleidsnota verstaan dat ze in een overgangperiode, een zogenaamde 'warme overdracht', van drie maanden voorziet voor werknemer en werkgever. Op basis waarvan is die periode van drie maanden bepaald? Zal deze periode in de meeste gevallen volstaan? Naar het lid verneemt van organisaties uit de sociale economie, lijkt dit een vrij korte periode. Voorziet de minister voor mensen die dat nodig hebben in een mogelijkheid tot verlenging van de periode van warme overdracht?

De minister wil in een 'doorstroombegeleider' voorzien via het ESF-Agentschap om mee te zoeken naar een job op maat en om de warme overdracht naar de nieuwe werkvloer te ondersteunen. Hoeveel doorstroombegeleiders zullen er worden aangesteld? Gaat het om extra aanwervingen of om personeelsleden die tot nu een andere functie hadden? Wat wordt van die doorstroombegeleiders verwacht? Is het de bedoeling dat ze heel Vlaanderen doorkruisen om op de nieuwe werkvloer de doorstromers te begeleiden? Welke taken zullen ze concreet krijgen?

Ervaring leert dat er steevast mensen uit de sector steigeren als de kwestie van de doorstroom ter sprake komt. Vaak wordt dan geschermd met argumenten die niets met de doelgroep zelf te maken hebben, maar wel met de bedrijfseconomische aspecten van de sociale onderneming. Hierin volgt Open Vld de lijn van de minister: de prioritaire focus houden op de doelgroep, niet op de economische finaliteit van een maatwerkbedrijf. Maatwerkbedrijven zijn er voor de doelgroep, en niet omgekeerd.

Natuurlijk is het niet aangenaam als een werkgever zijn betere werkkrachten moet afgeven, en al zeker niet als die een vrij unieke functie bekleden, maar dat gebeurt ook in de reguliere economie. Bovendien is dat net in de sociale economie het ultieme bewijs van de goede werking. De werkgevers zouden daar net fier op moeten zijn.

De minister spreekt in haar beleidsnota over het zoeken naar modellen en concepten die de drempel inzake doorstroom voor reguliere bedrijven verlagen, omdat het niet zo gemakkelijk is om bedrijven te vinden die doorstromers uit de sociale economie een kans willen geven. Dat is een zeer terecht objectief, maar het klinkt even vaag als nobel. Hoe zal de minister dit samen met de minister van Werk concreet aanpakken? Ligt hier ook een taak voor de VDAB of wordt eerder gedacht aan een formule zoals Jobkanaal, waarbij mensen naar bedrijven toestappen om hen te overtuigen van het nut van het aanwerven van mensen uit kansengroepen?

Mevrouw Taelman wil nog een nuance aanbrengen die ze niet expliciet heeft teruggevonden in de beleidsnota. Het lid vraagt aandacht voor het belang van interne doorstroming en dus meer nadruk op zelfredzaamheid binnen de sociale economie. Dat kan een eerste stap zijn voor medewerkers om nadien de stap naar de reguliere economie te zetten. Uiteraard kan er ook geen absolute doelstelling voor doorstroom zijn en is ook hier nuancering noodzakelijk. Mensen die in een beschutte werkplaats werken, zullen nu eenmaal een veel kleinere kans op doorstroom hebben dan de betere werknemers uit de sociale werkplaatsen of mensen uit de lokale diensteneconomie. Maar het zou voor sommigen al een hele prestatie zijn als ze na verloop van tijd kunnen doorgroeien van een job die normaal gezien in een beschutte werkplaats wordt gedaan naar een job in een sociale werkplaats. Of dat iemand die in een sociale werkplaats start, kan doorgroeien naar een verantwoordelijke of omkaderingsfunctie.

Mevrouw Taelman heeft nog twee vragen met betrekking tot de vertegenwoordiging van bepaalde groepen in de verschillende maatregelenprogramma's van de sociale economie. De vergrijzing in de sector van de sociale economie is opvallend, vooral dan in de sociale werkplaatsen, waar 40,9 percent 50-plussers werken, en bij de lokale diensteneconomie waar bijna een op drie een 50-plusser is (32,5 percent). Betekent dit dat de volgende jaren een grote uitstroom mag worden verwacht van mensen die op pensioen gaan? Welke weerslag heeft de vergrijzing op de besparingen die worden gepland?

De sector heeft ook een vrij groot aandeel allochtone werknemers, met uitzondering van de arbeidszorg en de beschutte werkplaatsen. Heeft dit een specifieke oorzaak, aangezien het net gaat om de segmenten waar de allerzwaksten in zitten? Worden er speciale acties ondernomen om deze kansengroep beter te bereiken?

Het belang van het Maatwerkdecreet en decreet Lokale Diensteneconomie kan niet voldoende onderstreept worden voor de realisatie van de eerste strategische doelstelling. Veel zal echter afhangen van de concrete uitvoering. Uit de begroting blijkt dat er in 2015 en 2016 geen bijkomende middelen voor worden uitgetrokken en het is ook nog niet duidelijk hoeveel mensen en middelen de VDAB er precies voor zal kunnen inzetten. Daarnaast blijven ook uitvoeringsbesluiten van deze decreten van zeer groot belang. De minister belooft deze zo snel mogelijk te realiseren. Mevrouw Taelman wil meer duidelijkheid krijgen over een aantal aspecten daarvan.

Het lid vraagt welke voorwaarden zullen worden opgelegd wat betreft de types van arbeidscontracten voor werknemers in maatwerkbedrijven of maatwerkafdelingen. Tweede vraag is of erover zal worden gewaakt dat werknemers kunnen worden aangeworven met contracten van bepaalde duur of via uitzendcontracten. Derde vraag is of ook private dienstenchequebedrijven zullen kunnen worden ingeschakeld in het Maatwerkdecreet. Een vierde vraag is of er, gelet op de werkgelegenheidsopportuniteiten voor laaggeschoolden, zal worden samengewerkt met dienstenchequebedrijven en dat in het kader van de doorstroming van werknemers uit de maatwerkeconomie?

De minister heeft gesteld dat de regionalisering van de meerwaardeneconomie geen bijkomende beleidsruimte creëert. Mevrouw Taelman vraagt of er in dat verband nog achterstallige betalingen zijn vanaf 2010 en of die nog vergoed zullen worden, en indien dat het geval is, over welke bedragen het gaat.

Tot slot komt mevrouw Taelman nog even terug op de werking van de Inspectie Werk en Sociale Economie, die in een vorige vergadering werd besproken (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 164/1). Het lid vraagt zich af welke gevolgen de organisatorische veranderingen bij het Departement WSE, meer bepaald de inkanteling van het subsidieagentschap in het departement, met zich meebrengen voor de inspectie van de sociale economie (nu omgedoopt in Afdeling Toezicht en Handhaving).

1.4. Tussenkomen van mevrouw Emmily Talpe

Mevrouw *Emmily Talpe* verwijst naar de optie in de beleidsnota om sociale criteria op te nemen bij overheidsopdrachten. Open Vld stelt de finaliteit daarvan niet in vraag, maar vraagt zich wel af wat daarmee wordt bedoeld en hoe ver de minister daarin wil gaan. Iedereen weet dat de lokale besturen moeten besparen. Het zou dan ook niet goed zijn om criteria in de aanbestedingen in te voeren die kostenverhogend zouden werken of criteria die worden opgesteld om met bepaalde bedrijven te kunnen samenwerken. Mevrouw Talpe vraagt toelichting bij die optie.

Wat betreft het duurzaam en ethisch aankoopbeleid heeft de minister aangegeven dat dit zal gebeuren met de juiste beperkingen en zonder de geest van de wet op de overheidsopdrachten aan te tasten. Mevrouw Talpe vraagt of er dan ook een permanente monitoring zal zijn van de effecten op het terrein wat die elementen betreft.

1.5. Tussenkost van mevrouw Sonja Claes

Mevrouw *Sonja Claes* zegt dat tijdens de vorige legislatuur de grote hervormingen in de sociale economie decretaal werden verankerd. Het is nu belangrijk dat deze decreten verder worden omgezet in uitvoeringsbesluiten. Het lid vraagt aan de minister of de uitvoeringsbesluiten voor het Maatwerkdecreet en het decreet Lokale Diensteneconomie gebaseerd zijn op het ontwerp van uitvoeringsbesluit dat op het einde van de vorige legislatuur beschikbaar was en of er nog grote aanpassingen zijn.

Op een eerdere vraag om uitleg van mevrouw Claes heeft de minister geantwoord dat het Maatwerkdecreet begin 2015 zou ingaan en dat de uitvoeringsbesluiten van het decreet begin 2015 in werking zouden treden (*Hand. VI.Parl. 2014-15, nr. C28*). Het lid wil graag weten of er nog extra overleg is geweest met de koepels van de beschutte werkplaatsen en van de sociale werkplaatsen waarbij er eventueel aanpassingen zijn aangebracht aan de uitvoeringsbesluiten.

Doorstroom is het kernwoord van de beleidsnota, dat hebben eerdere sprekers al opgemerkt. Ook de fractie van mevrouw Claes beoordeelt het positief dat er wordt gewerkt aan doorstroom; dat was tijdens de vorige legislaturen altijd een van de belangrijkste doelstellingen binnen de sociale economie.

Een eerste vraag is of er bedrijven zijn die mensen willen aanwerven wier profiel niet altijd zo gunstig is. Een tweede vraag is hoe de minister er, op een andere manier dan tijdens de vorige legislaturen, voor zal zorgen dat er ook bedrijven zijn die mensen die uit de sociale economie komen, willen aanwerven. Er kan niet alleen doorstroom worden verwacht van maatwerkbedrijven of van de sociale economie, ook de reguliere economie moet klaar staan om deze doelgroep te ontvangen, aldus mevrouw Claes. De minister heeft zelf duidelijk gemaakt dat het belangrijk is dat er plaats wordt gemaakt voor de grote doelgroep die in de maatwerkbedrijven of in de sociale economie wil worden tewerkgesteld. Bedrijven in de reguliere economie moeten echter ook bereid zijn mensen uit de sociale economie aan te werven.

De minister wil voor het groeipad vooral inzetten op de maatregelen die het meest op doorstroom zijn gericht. De doelgroep van de lokale diensteneconomie is wat dat betreft de sterkste doelgroep. Het gaat om sterkere werknemers dan mensen die in maatwerkbedrijven werken, die op hun beurt sterkere medewerkers zijn dan werknemers in werk- en zorgtrajecten of arbeidszorg. Nochtans situeert de doelgroep die op de wachtlijst staat of die een job wil, zich vooral bij de maatwerkbedrijven. Mevrouw Claes vraagt zich af hoe de verhouding dan hier is. Uiteindelijk zal doorstroming binnen de lokale diensteneconomie altijd gemakkelijker zijn dan binnen het maatwerk en in het maatwerk altijd gemakkelijker dan binnen arbeidszorg. Dat ligt niet aan de vraag of de werknemer wil doorstromen, maar aan de doelgroep waaraan werk wordt aangeboden en aan de organisatie van het werk.

1.6. Tussenkost van de heer Imade Annouri

De heer *Imade Annouri* wil zich aansluiten bij de vragen van de heer Beenders. De minister heeft enerzijds meermaals gezegd dat het voor haar een prioriteit is om de doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt te bevorderen. Maar ze heeft

anderzijds ook enkele keren herhaald dat er plaats zal blijven voor de mensen die niet doorstromen; niet iedereen kan immers zomaar doorstromen. Deze dubbele benadering zorgt volgens het lid voor een zekere onrust. De heer Annouri vraagt hoe de minister wil garanderen dat de kernopdracht van de sociale en beschutte werkplaatsen gegarandeerd zal kunnen worden en dat er geen verdringingseffect ontstaat waardoor de sociale tewerkstellingsplaatsen zouden worden herleid tot een plek die er vooral voor zorgt dat mensen zullen doorstromen. Hun kernopdracht is immers de tewerkstelling waarborgen voor mensen die niet aan bod komen in de reguliere arbeidsmarkt.

De heer Annouri stelt dat er heel wat onduidelijkheden zijn wanneer het over het Maatwerkdecreet gaat. Het lid vindt het positief dat de minister voortbouwt op het door de vorige minister geleverde werk en dat ze snel tot de uitvoering ervan wil overgaan, maar ondertussen is er nog altijd geen duidelijkheid over de precieze modaliteiten. Het lid vraagt of de minister kort kan toelichten wanneer het uitvoeringsbesluit er precies zal zijn en wanneer het decreet op kruissnelheid zal komen.

Tot slot sluit de heer Annouri zich aan bij de opmerking van mevrouw Vermeulen over de coöperatieven. Hij wil weten hoe de minister de bijdrage ziet voor die innovatieve coöperatieve ondernemingsvormen en hoe ze daar aandacht aan wil geven.

1.7. Tussenkomen van de heer Robrecht Bothuyne

De heer *Robrecht Bothuyne* merkt op dat er in de beleidsnota wordt gesteld dat het Sociaal Investeringsfonds en Trividend, de twee bestaande instrumenten om de sociale ondernemingen in Vlaanderen te ondersteunen, worden geëvalueerd. Bij die aangekondigde evaluatie is er sprake van een aantal knelpunten. De heer Bothuyne vraagt welke knelpunten de minister ziet en hoe ze het SIFO efficiënter wil maken.

De toegang tot kapitaal is voor sociale ondernemers een van de grootste obstakels voor groei. Is het dan niet beter om gebruik te maken van het zeer uitgebreide instrumentarium van de PMV en het intussen geregionaliseerde Participatiefonds?

Verder is er in de beleidsnota sprake van een overleg dat de minister wil voeren met de minister van Werk en Economie om de brug te slaan tussen de reguliere en sociale economie, vanuit een 'clusteraanpak', om innovatieve antwoorden te bieden op 'maatschappelijke uitdagingen van vandaag en morgen'. De heer Bothuyne wil van de minister horen hoe ze dat concreet ziet en welke vragen ze zal stellen aan de minister van Werk en Economie.

Mevrouw *Martine Taelman* sluit zich aan bij de opmerking van de heer Bothuyne over SIFO en Trividend. Er wordt in de beleidsnota gesteld dat het SIFO efficiënter zal worden gemaakt, maar over Trividend wordt niet gesproken. Het lid vraagt de minister daar verduidelijking over.

1.8. Tussenkomen van de heer Peter Wouters

De heer *Peter Wouters* merkt op dat andere commissieleden het hebben over het feit dat de subsidies afnemen, en werpt daarom de vraag op of sociale economie dan niet winstgevend mag zijn. Het is een element dat hij mist in de beleidsnota en de discussie. Misschien kan daar een extra inspanning voor gebeuren?

Inzake doorstroming merkt de heer Wouters op dat de zelfstandige overheidsbedrijven op dat vlak een bevoorrechte partner zijn. Ook dat is een element dat hij nergens heeft teruggevonden.

2. Antwoord van de minister

Minister *Liesbeth Homans* is tevreden met de aandacht van de commissieleden voor de bevoegdheid Sociale Economie.

Doorstroom

Diverse leden stelden vragen over de doorstroomproblematiek. Zoals ze herhaaldelijk in haar mondelinge toelichting heeft vermeld, vindt de minister doorstroom belangrijk, maar ze is ervan overtuigd dat er altijd een contingent van mensen zal zijn dat niet kan doorstromen. Daarom betreurt ze dat sommige leden nog insinueren dat ze zo sterk wil inzetten op doorstroom om zoveel mogelijk werknemers uit de sociale economie te halen, om welke reden ook. Dat is absoluut haar bedoeling niet. De minister zal aandacht blijven hebben voor de mensen die nooit op de reguliere arbeidsmarkt terecht zullen komen en voor wie de Vlaamse overheid absoluut een verantwoordelijkheid draagt binnen andere initiatieven maar zeker ook binnen de sociale economie.

Een recent onderzoek van het Steunpunt Werk en Sociale Economie, getiteld 'Naar duurzame tewerkstelling van doelgroepwerknemers uit de sociale economie in de reguliere economie', biedt volgens de minister inspiratie om drempels voor doorstroming weg te werken. De administratie zal op basis van dat onderzoek een actieplan uitwerken.

Het individueel maatwerk zal de kans op doorstroom naar een reguliere job verhogen. Vlaams minister Muyters heeft een hervorming aangekondigd van de tewerkstellingsmaatregelen binnen zijn eigen bevoegdheid Werk. Dat zal ook een vertaling krijgen in zijn visie op individueel maatwerk. Minister Homans zal daar geregeld met minister Muyters over overleggen.

De minister is het volstrekt oneens met de veronderstelling van de heer Beenders dat doorstroom ten koste zal gaan van de allerswaksten in de sociale economie. Het doel achter de doorstroom is net dat de doelgroepwerknemers opnieuw verder kunnen groeien en dat ze, waar het kan, klaar worden gemaakt voor de reguliere arbeidsmarkt. Daarnaast zorgt de doorstroom voor vrije plaatsen binnen de sociale economie voor mensen die daar echt nood aan hebben en nergens anders terechtkunnen. De minister garandeert de commissieleden dat het bereik van de maatregelen nauw zal worden opgevolgd en dat ze zal bijsturen zodra zich eventuele problemen voordoen.

Wat betreft de vraag van mevrouw Claes over het realiseren van doorstroom voor alle profielen zegt de minister ervan overtuigd te zijn dat iedereen per definitie zou moeten kunnen doorstromen, met dien verstande dat er dus altijd een contingent zal zijn dat men moet blijven opvangen binnen de sector van de sociale economie. Het moet niet per definitie altijd doorstromen zijn; het kan ook een individuele groei realiseren zijn. Daarom zal de minister deze legislatuur niet alleen op doorstroom maar ook op individuele groei inzetten.

De minister antwoordt nog op de vraag van mevrouw Taelman of de individuele beroepsopleiding als doorstroom wordt beschouwd. Dat is niet het geval. Personen die een IBO volgen hebben het statuut van werkzoekenden. Doorstroom is daarentegen een traject van werk naar werk.

Mevrouw Taelman vroeg ook of er een terugkeermogelijkheid is wanneer de doorstroom niet lukt. De minister antwoordt dat er voor de betrokken doelgroepwerknemers in een stage van drie maanden bij de potentiële nieuwe werkgever is voorzien. Tot het einde van die stage blijven ze in dienst bij het maatwerkbedrijf. Op die manier wordt de terugkeermogelijkheid gewaarborgd.

Hetzelfde lid stelde vragen over de doorstroombegeleiding en interne doorstroom. De drie maanden 'warme overdracht' is beslist op basis van ESF-proefprojecten. Hierin zijn geen knelpunten aan het licht gekomen. Minister Homans verwacht dan ook niet dat deze periode te kort zou zijn. In elk geval wordt dit opgevolgd en geëvalueerd, en indien nodig bijgestuurd.

Interne doorstroom is de doorstroom van een doelgroepmedewerker met ondersteuning vanuit de bevoegdheid Sociale Economie naar een job in eenzelfde bedrijf zonder ondersteuning of met een lagere ondersteuning dan voorzien vanuit Sociale Economie. Het is niet de bedoeling om de verhuis van het ene maatwerkbedrijf naar het andere per definitie als doorstroom te beschouwen. Er is pas sprake van doorstroom als er geen of minder ondersteuning vanuit de middelen van Sociale Economie wordt geboden.

De heer Annouri vroeg hoe de minister wil garanderen dat de kernopdracht van de sociale tewerkstellingsplaatsen en beschutte werkplaatsen wordt gewaarborgd en dat er geen verdringingseffect ontstaat waardoor de sociale tewerkstellingsplaatsen zouden worden herleid tot een plek die er vooral voor zorgt dat mensen zullen doorstromen. De minister meent dat het lid een foute conclusie heeft getrokken. De focus van de doorstroomgedachte is net kansen geven aan mensen en plaatsmaken voor mensen die de ondersteuning echt nodig hebben. De bedoeling is de mensen in zichzelf te laten geloven. Sommige werknemers kunnen echt wel doorstromen, waardoor er plaatsen vrijkomen voor anderen die nood hebben aan de begeleiding en de ondersteuning die de sociale economie biedt, met dien verstande dat er altijd een groep van mensen zal zijn die in de sociale economie thuishoren. Daar zal de minister zich met veel solidariteit en plezier voor inzetten.

Groeipad

De minister spreekt ook de bewering tegen dat het gebrek aan budget zou worden opgevangen door in te zetten op doorstroom. Doorstroom is een belangrijk aandachtspunt, los van enige budgettaire achtergrond. Het is in budgettaire krappe tijden net een echte prestatie dat er op de tewerkstelling niet bespaard is. Doorstroom zorgt ervoor dat mensen verder kunnen groeien en dat meer kansen worden gegeven aan hen die het echt nodig hebben en wachten op een plaats.

Uitstroomcijfers

Mevrouw Vermeulen stelde een vraag over de cijfers van de uitstroom. Ze vroeg rekening te houden met verschillende meetmomenten na het moment van de uitstroom.

De minister antwoordt dat er na zes maanden een standaardmeting gebeurt op basis van Dimona. Een andere, meer gevarieerde meting is niet evident. Zo zou er onder meer een koppeling met de Kruispuntbank van de sociale zekerheid moeten worden gemaakt. Dit vergt een specifiek onderzoek. In 2011 is al een poging gedaan, maar die is niet gelukt. Via de Kruispuntbank kan men inderdaad de loopbaan volgen, maar zonder de context te kennen. Er zit bovendien vaak een vertraging op de gegevens van de databank.

De minister is het ermee eens dat een meting na zes maanden niet tot de meest accurate informatie leidt. Ze zal nagaan of er in de toekomst bijkomend onderzoek kan gebeuren in het kader van VIONA of het Steunpunt Werk en Sociale Economie.

Inwerkingtreding Maatwerkdecreet en LDE

Het is de ambitie van de minister om de uitvoering van de decreten over maatwerk en lokale diensteneconomie te laten starten vanaf 1 april 2015. Tegen 2017 zou de uitvoering op kruissnelheid moeten zijn. Mochten er in tussentijd signalen komen dat dit niet lukt, zal de minister maatregelen nemen. Er waren ook vragen over de overgangsmatregelen in dit verband, maar die maken deel uit van een nog definitief goed te keuren besluit van de Vlaamse Regering.

Het indiceringsinstrument is een tool van de VDAB en behoort tot de bevoegdheden van de minister van Werk. Het instrument maakt het mogelijk te bepalen wie welke noden heeft en wie welke ondersteuning nodig heeft. Minister Homans wijst erop dat het instrument in de vorige legislatuur is ontwikkeld en dat toen ook de afspraken inzake capaciteit zijn vastgelegd. Die zijn vertaald in het besluit van de Vlaamse Regering. De nieuwe methodiek van indiceren start bij de inwerkingtreding van het besluit van de Vlaamse Regering.

Het Maatwerkdecreet zal worden uitgevoerd zoals het voorligt. Maar het zal worden geëvalueerd en, indien dit nodig zou blijken, worden bijgestuurd. Het decreet heeft in de vorige legislatuur veel tijd en energie gevergd. De minister vindt dan ook dat er nu geen tijd moet worden verloren en het decreet zo snel mogelijk in werking moet kunnen treden. Zodra het in werking treedt, zijn opmerkingen en suggesties van de commissieleden voor bijsturing welkom. Er zijn al meerdere overlegmomenten geweest tussen het kabinet en de betrokken koepels. Er heeft ook overleg plaatsgevonden met de vakbonden zowel wat de doelgroepwerknemers als het omkaderingspersoneel van de sociale-economiebedrijven betreft.

Werk- en zorgtrajecten

De minister meldt dat het eerste project Doorstroom Arbeidszorg eind 2014 afloopt. Een tweede project zal lopen tot eind 2015. Ondertussen zal het eerste project wel geëvalueerd worden, om na te gaan wat goed en eventueel niet goed is. Op basis daarvan zal de minister bijsturen en eventueel verlengen.

Het voorstel is om de timing van de uitvoeringsbesluiten te koppelen aan de bevindingen bij de opmaak van de uitvoeringsbesluiten. Momenteel leiden de trajecten voornamelijk naar indicaties voor maatregelen waar geen toegang voor is. Zolang die toegang niet geregeld is, zijn de trajecten weinig doelmatig. De minister wil echter niet verder vooruitlopen op de evaluatie. Het beleidsdomein Welzijn heeft geen structurele middelen vrijgemaakt voor de uitvoering. Werk doet een deel via de VDAB, maar enkel Sociale Economie heeft een apart budget, zij het deels op proef.

Met het besluit van de Vlaamse Regering worden de middelen verankerd en zouden ze in één pot worden samengebracht. Dat is volgens de minister beter dan de huidige situatie.

SIFO en Trividend

De belangrijkste knelpunten in de financiële ondersteuning zijn het garanderen van de duurzaamheid van de werking van Trividend, het opnieuw kaderen van

het SIFO binnen de Europese staatssteunregels en de bekendheid en toegankelijkheid van het instrumentarium.

Wanneer de minister een maatregel evalueert, bekijkt ze die uiteraard in het geheel van het financieringsaanbod in Vlaanderen, dus ook samen met Trividend en eventuele andere mogelijkheden. De rol van Trividend en de benadering van het risicokapitaal binnen het SIFO kunnen worden herbekeken, indien dat nodig blijkt. Het is misschien wel te overwegen om een bijkomende kapitaalinjectie in Trividend te doen, in combinatie met een evaluatie van de investeringsquota van de Vlaamse Regering en de private partners. Maar dat moet nog worden bekeken.

Ook het herbekijken van de rentevoet van het SIFO lijkt de minister noodzakelijk. Die rentevoet ligt immers redelijk hoog, ook volgens de erkende financiers. Het SIFO stelt echter dat de rentevoet eigenlijk te laag is. De minister moet alle betrokken partijen op dezelfde golflengte krijgen, zeker ook omdat het altijd de bedoeling was om van het SIFO een fonds met een rollend karakter te maken. Ook de voorgangers van de minister hebben dat altijd vooropgesteld.

Enclavewerking

Enkele leden vroegen hoe bedrijven konden worden gestimuleerd om enclave-medewerkers aan te nemen. Mevrouw Vermeulen merkte op dat er bij langdurende enclaves zelden of nooit een doorstroom is van een doelgroepmedewerker naar het reguliere bedrijf.

De minister antwoordt dat bedrijven die nu voor enclaves kiezen dat vaak doen omwille van de flexibiliteit van het systeem, wat goed is, maar natuurlijk ook vanwege de interessante kosten-batenanalyse. Dat is uiteraard hun volste recht; anders zou het instrument niet worden aangeboden.

De bedrijven hebben nu de lusten, maar eigenlijk weinig lasten. In de toekomst kunnen ze doelgroepmedewerkers inderdaad ook via de maatwerkafdelingen tewerkstellen, maar dat is natuurlijk minder flexibel en legt de verantwoordelijkheid veel meer bij de bedrijven zelf. Mogelijk wil ook niet iedere ondernemer die keuze maken. Gezien ze in het verleden die mogelijkheid niet hadden, kan de minister zich inbeelden dat ze nu niet meteen in die richting denken.

Enclaves zijn echter wel een mooi instrument om een deel van de arbeid die nu naar lageloonlanden verhuist hier te houden. De minister wil zoveel mogelijk bedrijven aanmoedigen om toch in het systeem te stappen, en op die manier werkgelegenheid in Vlaanderen voor de allerzwaksten mee te blijven garanderen.

Dat is natuurlijk grotendeels een verantwoordelijkheid van de overheid, maar de minister wil de privésector de hand reiken om die ambitie mee waar te maken. De werkgevers in de privésector moeten worden overtuigd van de winwinsituatie. De minister zal die taak ter harte nemen.

Het is niet evident om de plaatsen die nu zijn toegekend aan de maatwerkbedrijven, naar elders over te dragen. Er moet voor worden gezorgd dat er zo weinig mogelijk, of zelfs geen tewerkstelling in de sociale economie verloren gaat.

Klaverbladfinanciering

Er werd een vraag gesteld over de klaverbladfinanciering van de lokale diensteneconomie. Daarbij werd opgemerkt dat de ambities niet worden vertaald in een concreet budget bij de andere ministers.

De minister verwijst naar toelichting. Ze geeft daarin duidelijk gesteld dat de sector van de sociale economie niet kan overleven zonder een samenwerking met andere beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid. Dat was ook in het verleden zo. Er is het voorbeeld van de huisbewaarders in de sociale huisvesting, ook een vorm van klaverbladfinanciering.

De verantwoordelijkheid ligt dus ook bij de andere ministers van de Vlaamse Regering. De heer Beenders merkte op dat er van die ambities eigenlijk weinig terug te vinden is in de andere beleidsnota's.

De minister heeft niet alle beleidsnota's gescreend, maar ze geeft wel twee voorbeelden van verwijzingen in andere nota's. In de beleidsnota Toerisme stelt minister Weyts het volgende: "Ik bekijk ook hoe ik op het vlak van 'toerisme voor allen' de krachten kan bundelen met de minister van Sociale Economie. We hebben hierbij speciale aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen, en betrekken daarbij de relevante organisaties en koepelorganisaties." (*Parl.St. VI.Parl. 2014-15, nr. 155/1, p. 25*). De minister merkt in dit verband op dat ze ook als minister van Armoedebestrijding 'toerisme voor allen' een zeer lovenswaardige project vindt.

Een ander voorbeeld is Energie. Er was het recente debat over het schrappen van de energiescans en de energiesnoeiërs. Minister van Energie Annemie Turtelboom heeft toen heel duidelijk gezegd dat het een principiële keuze is geweest van de Vlaamse Regering om af te stappen van die energiescans, maar ze heeft ook heel duidelijk gezegd dat ze de middelen voor tewerkstelling in de sociale economie zal blijven garanderen, en dat die in 2015 ook zijn opgenomen in haar budget. Minister Turtelboom gaat die middelen natuurlijk heroriënteren naar een ander soort van tewerkstelling, maar de tewerkstelling zal binnen de sociale economie gegarandeerd blijven.

Zesde staatshervorming – SINE

De heer Beenders informeerde naar de zesde staatshervorming en de middelen voor de sociale inschakelingseconomie. Zijn vraag was of het federale SINE-budget integraal naar Sociale Economie overkomt.

Vooraf moet de minister opmerken dat de middelen van de federale overheid slechts voor 95 percent naar Vlaanderen zijn overgeheveld. Die 95 percent wordt wel voor 100 percent ingezet in de sociale economie.

Gesubsidieerde contractuelen en Activa

Er was de vraag wat er zou gebeuren met de gesco's in de sociale economie en hoe de gesco-premie en de RSZ-vermindering zal worden opgevangen voor de maatwerkbedrijven.

De minister wil meteen de link leggen met de 'sociale Maribel'. De sociale werkplaatsen stellen gesco's tewerk, voor de beschutte werkplaatsen zijn er de sociale Maribel-maatregelen. Het lijkt de minister nuttig om een gesprek aan te gaan met de federale overheid om tot één systeem te komen. Het is niet meer van deze tijd dat er twee verschillende systemen zijn voor de sociale en de beschutte werkplaatsen. Ondertussen zal de minister twee systemen echter wel behouden. Daar wordt geen enkele besparing op doorgevoerd.

Artikel 60'ers

De minister laat opmerken dat de zogenaamde artikel 60'ers en de PWA'ers onder de bevoegdheid Werk vallen en kaderen in het activeringsbeleid. Die keuze

is heel duidelijk gemaakt: die maatregelen blijven bij Werk en zullen worden ingezet in het kader van het activeringsbeleid.

Regierol van de lokale besturen

Mevrouw Vermeulen vroeg hoe de minister staat tegenover een geïntensifieerde samenwerking met de OCMW's om een betere aansluiting met de sociale economie te verwezenlijken. Ze beveelt de OCMW's ook aan om af te stemmen met het indiceringssysteem dat ontwikkeld is voor het maatwerk.

De minister antwoordt dat de indicering een opdracht is van de VDAB, die onder de bevoegdheid van minister van Werk Philippe Muyters valt. De minister wil echter haar verantwoordelijkheid niet ontlopen. De Vlaamse overheid is vragende partij voor een goede samenwerking tussen de VDAB en de OCMW's. Dat heeft alleen maar voordelen. Het is voorzien dat de OCMW's een mandaat voor indicering kunnen aanvragen en de tool kunnen gebruiken. Het is wel de VDAB die erover oordeelt; minister Muyters zal de doeltreffendheid afwegen.

Minister Homans wil vermijden dat centrumsteden die een samenwerkingsverband aangaan uit de boot vallen omdat de omliggende gemeenten de werkloosheidsgraad naar beneden halen. De minister verwijst naar een schrijven van de stad Roeselare over deze problematiek.

De minister zal het dossier van de situatie in Roeselare laten overmaken aan mevrouw Vermeulen. De minister vindt schaalgrootte belangrijk, maar wil de maat meer afstemmen op de doelstelling dat de regierol bij de besturen moet blijven.

Uitdoving invoegbedrijven

De maatregel inzake invoegbedrijven werd stopgezet in de vorige regeerperiode, in overgang naar het Maatwerkdecreet. Het voorziene uitdoofscenario voor de invoegmaatregel is gebaseerd op de dalende aantallen vte's voor de voorbije jaren. Er werd een simulatie gemaakt op basis van deze gegevens. In september 2012 waren er nog 721 vte's, in september 2013 waren dat er 584, in september 2014 nog 411. In september 2015 wordt geraamd dat er nog 188 vte's zullen zijn.

Op de invoegmaatregel wordt dus niet bespaard, in de zin dat er arbeidsplaatsen zouden worden geschrapd. Er is wel een neerwaartse trend vanwege het uitdoven van de maatregel. Dat lijkt de minister logisch.

De minister wil er bij de uitvoering van het Maatwerkdecreet voor zorgen dat niemand uit de boot valt. De erkenningen worden verlengd tot het Maatwerkdecreet van werking is getreden, wellicht in april 2015.

Samenwerken met beleidsdomein Werk

Mevrouw Taelman vroeg de minister zich te verzekeren van de nakoming van de engagementen van de VDAB, onder meer voor het individuele luik van het Maatwerkdecreet.

De minister antwoordt dat ze uiteraard overleg zal plegen met minister Muyters over de samenwerking met de VDAB, niet alleen over de indicering maar ook omtrent andere aspecten. Er is in het verleden al voortdurend overleg gepleegd.

Onderbenutte plaatsen

Mevrouw Taelman vroeg wat er wordt bedoeld met 'het optimaliseren van het aanbod aan plaatsen door de onderbenutte plaatsen te herverdelen naar organisaties met een groter arbeidspotentieel'. Het systeem van herverdeling van onderbenutte plaatsen bestaat nu al bij de beschutte werkplaatsen. De minister heeft absoluut niet de bedoeling om kleinere sociale werkplaatsen te sluiten in het voordeel van grotere. Als er systematisch een onderbenutting is van het toegekende contingent, wil de minister dat verdelen naar andere sociale-economiebedrijven. Dat lijkt haar een logische maatregel.

Ze stelt vast dat bepaalde sociale-economiebedrijven bijvoorbeeld een contingent van 200 hebben maar er systematisch maar 190 invullen. Dat is te betreuren, want zo gaan er tien plaatsen verloren. De minister wil blijven monitoren wat het gebruik is van het toegewezen contingent en indien blijkt dat het op systematische wijze wordt onderbenut, dan zal ze de plaatsen toewijzen aan een ander bedrijf. Het gaat dan niet om de totaliteit van de plaatsen, maar wel het stuk van het contingent waar geen gebruik van wordt gemaakt. Op die manier kunnen meer mensen een kans krijgen in de sociale economie.

Ouderen en allochtonen

Er is geen impact van de vergrijzing op de begroting Sociale Economie, want de plaatsen waar mensen uitstromen, worden ingevuld met nieuwe mensen.

De verklaring voor het lage aantal allochtonen in de beschutte werkplaatsen is volgens de mening van de minister – maar ook studies hebben dat uitgewezen – dat binnen de allochtone gemeenschap ervoor wordt gekozen om personen met een beperking eerder in de huiselijke kring op te vangen en geen gebruik te maken van beschutte of sociale werkplaatsen. Tot nu hebben allochtonen nog heel weinig gebruikgemaakt van het aanbod dat er is. Voor het lage aandeel bij arbeidszorg heeft de minister geen verklaring.

Dienstencheques

Er werd gevraagd of dienstenchequebedrijven in het maatwerk konden worden ingeschoven. Dat is niet mogelijk. Alle bedrijven kunnen een maatwerkafdeling oprichten, maar de ondersteuning vanuit de bevoegdheid Sociale Economie kan niet worden gecumuleerd met een tewerkstelling in het kader van de dienstencheques, vanwege de Europese staatssteundrempels.

Meerwaardeneconomie

De minister antwoordt op de vraag over de achterstallige betalingen in de meerwaardeneconomie. Ze betreurt wat er is gebeurd. De achterstallen van het samenwerkingsakkoord Sociale Economie werden niet uitbetaald. Het was juridisch-technisch niet meer mogelijk om dit voor 1 juli 2014 te regelen, omdat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest niet in orde was met zijn verplichtingen. Het gaat concreet over twee keer 8,8 miljoen euro die Vlaanderen hierdoor ontglippen. De vorige minister bevoegd voor de sociale economie heeft erop aangedrongen, maar het Vlaamse Gewest is nu eenmaal niet bevoegd voor het nakomen van de verplichtingen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het Vlaamse Gewest was wel in orde, maar als een van de gewesten niet in orde is, konden de middelen niet worden uitbetaald.

Coöperaties

Het beleid rond coöperaties past binnen de doelstelling inzake sociaal ondernemerschap en dat gaat verder dan het tewerkstellingsluik. Het is inderdaad de bedoeling van de minister om het brede potentieel van deze ondernemingsvorm aan te boren. Dat gaat dan ook over samen ondernemen en maatschappelijke noden invullen. Als dit kansen geeft naar doorstroom, is dat goed en dan zal de minister deze optie mee bekijken in het licht van haar ambities op dat vlak, maar het is niet de focus van het beleid rond coöperaties.

Inspecties Sociale Economie

De reorganisatie van het beleidsdomein, met de inkanteling van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie in het departement, heeft geen impact op de inspecties in de sector van de sociale economie. De afdeling Toezicht en Handhaving is functioneel gescheiden van de afdeling Sociale Economie en Duurzaam Ondernemen. De minister ziet daar geen probleem.

Sociale criteria in overheidsopdrachten

Op de vraag over sociale criteria in overheidsopdrachten antwoordt de minister in algemene zin dat ze wil werken met voorbehouden opdrachten voor sociale ondernemingen, waarbij de reguliere ondernemingen niet worden uitgesloten. Ze wil inzetten op ethische en duurzame standaarden, zowel bij de overheid als bij de leveranciers.

Brug tussen de reguliere en de sociale economie

De heer Bothuyne vroeg wat de minister bedoelt wanneer ze schrijft dat ze de brug wil maken tussen de sociale en de reguliere economie vanuit een clusteraanpak, om innovatieve antwoorden te bieden op maatschappelijke uitdagingen. De minister antwoordt dat innovatieve clusters ook kansen kunnen bieden voor laaggeschoolde arbeid. Door goed op de hoogte te zijn van wat er beweegt op het terrein, kan er een win-winsituatie gezocht worden waarbij reguliere bedrijven, net voor die taken die voor hun vaak minder interessant zijn, bijvoorbeeld omdat ze zeer arbeidsintensief zijn, een beroep kunnen doen op de sociale economie. Het is de bedoeling om het terrein te kunnen informeren en ondersteunen en mee te doen met het initiatief van de innovatieve clusters.

3. Replieken

Voor de heer *Rob Beenders* is de visie van de minister over doorstroming nu heel duidelijk. Het lid neemt daar akte van.

De heer Beenders blijft echter bezorgd over de zwakste groep van de doelgroepwerknemers. Bij de focus op de sterke profielen en op de doorstroming, moet erop worden toegezien dat de zwakke profielen toch nog een kans krijgen in de sector. Het lid vreest dat er een soort van verdringingseffect zal komen door de focus op de sterke profielen en hoopt dat de minister die bezorgdheid deelt. De sp.a-fractie is zeker niet tegen doorstroming, maar die mag niet in het nadeel zijn van de zwakke groep die nooit aan doorstroming zal toekomen.

De minister gaf twee voorbeelden over de klaverbladfinanciering in de lokale diensteneconomie, uit de beleidsnota's Toerisme en Energie. De heer Beenders heeft alle beleidsnota's doorgenomen en nog een voorbeeld gevonden in de beleidsnota Wonen. In alle beleidsnota's zijn er in totaal slechts drie voorbeelden te vinden. Volgens het lid wordt in de praktijk het sociaal toerisme al een aantal jaren afgebouwd. Er is een ambitie om de tewerkstelling in het kader van de

energiescans te behouden, maar het Rekenhof geeft in zijn verslag over de begroting 2015 aan dat er geen decretaal kader is om de kosten van die energiescans te laten doorrekenen in de nettarieven. De sp.a-fractie rekent erop dat de ministers van Energie en Sociale Economie wat dit betreft hun woord zullen houden.

Uit de begrotingscijfers blijkt volgens de heer Beenders duidelijk dat er voor 2015 geen groeipad is. De minister probeert iedereen gerust te stellen door te zeggen dat de geblokkeerde 3 miljoen euro voor de uitvoering van het Maatwerkdecreet zal vrijkomen wanneer het nodig is. Is er dan misschien al een groeipad uitgetekend voor na 2015 en kan de minister daar al iets over melden? Dat zou een belangrijk signaal zijn voor de toekomst.

De heer Beenders herhaalt zijn bezorgdheid over de enclavewerking. Hij vraagt de minister erop te letten dat deze vorm niet verglijdt naar goedkope tewerkstelling op de reguliere arbeidsmarkt. Het zouden volwaardige jobs moeten blijven.

De heer Beenders vraagt ook wanneer er een nieuw kader zal komen voor de adviespremies.

Wat de gesco's en de sociale Maribel betreft, zei de minister dat ze graag wil evolueren naar één stelsel. Tot er een nieuw systeem is, blijven de huidige maatregelen behouden. De heer Beenders vraagt tot hoelang dit zo zal blijven. Wanneer zal de minister het overleg met de federale overheid starten? Zal ze de federaties betrekken in dit overleg?

De heer Beenders besluit dat als de minister het goed voor heeft met de sociale economie, ze de sp.a-fractie als een bondgenoot mag beschouwen. De start van haar ministerschap ging niet altijd gepaard met overleg met de sectoren. Die sectoren hadden de eerste maanden van deze regeerperiode heel veel vragen. De heer Beenders hoopt dat het beleid de komende jaren niet op die manier wordt voortgezet, maar dat de sector heel nauw wordt betrokken wordt bij het bepalen van het beleid. De sp.a zal daar alvast sterk op toezien.

De heer *Bart Van Malderen* verwijst naar het antwoord van de minister op de vragen over doorstroom. De minister haalt het individuele maatwerk aan als hefboom om de doorstroom te realiseren en daar heeft het lid bedenkingen bij. In de vorige regeerperiode had de minister van Werk alle elementen om daarmee aan de slag te gaan. Vijf jaar lang is er echter geen antwoord op gekomen. Door de zesde staatshervorming kunnen de bevoegdheden nu wel worden samengebracht.

Minister Homans legt nu nadrukkelijk een verband tussen individueel maatwerk en de bestaande tewerkstellingsmaatregelen in een mogelijke hervorming. Dat vindt de heer Van Malderen problematisch, want het is een hervorming van programma's waar vandaag al mensen in zijn tewerkgesteld. Er zijn geen bijkomende middelen, de bestaande middelen worden anders georiënteerd. Uiteraard biedt dat de mogelijkheid om een aantal hinderlijke schotten, ook op het gebied van sociaal ondernemerschap, weg te nemen en echt te werken aan de afstand van personen tot de arbeidsmarkt. Het biedt ook de kans om bijvoorbeeld jongeren vanaf 18 jaar te begeleiden naar de sociale economie als zij een uitgesproken profiel daarvoor hebben, eerder dan te moeten wachten tot ze een periode van langdurige werkloosheid achter de rug hebben. Dat geldt ook voor mensen met een universitair diploma maar met een uitgesproken psychiatrische of verslavingsproblematiek, die te hoog geschoold zijn voor de maatregelen om laaggeschoolden aan de slag te krijgen. Dat zijn opportuniteiten. Maar er zitten vandaag al mensen in die trajecten. Om een grotere groep te kunnen bereiken,

moeten er dus middelen tegenover staan en die middelen zijn er niet. Het is een herschikking zonder dat er bijkomende plaatsen worden gecreëerd.

Vanaf april 2015 wil de minister het Maatwerkdecreet en het bijhorende besluit uitvoeren. De minister verwees ook naar het overleg met de sectoren. De heer Van Malderen vraagt of er intussen een consensus is. Indien dat niet het geval is, hoort hij graag wat de opmerkingen zijn. De minister stelt ook al een evaluatie in het vooruitzicht. Maar in de vorige legislatuur werd gesteld dat pas in 2019 de hele transitie op kruissnelheid zou zitten. Wanneer wil de minister evalueren en wat zijn de evaluatiecriteria?

In verband met arbeidszorg heeft de minister voor vele betrokkenen geruststellend nieuws gegeven, meent de heer Van Malderen. Er zal een tweede project lopen tot einde 2015. Ook daarvan komt er een evaluatie.

In arbeidszorg zijn er volgens het lid twee pistes. Het project Doorstroom Arbeidszorg, dat is opgestart als alternatief voor de jobkorting die de vorige legislatuur is teruggeschroefd, lijkt de minister minstens een jaar te willen verlengen. Daarnaast is er de zogenaamde gewone arbeidszorg. Daarover hoort de heer Van Malderen uiteenlopende signalen. Minister Homans zegt in haar beleidsnota dat ze daarmee voort wil gaan, binnen de bestaande budgettaire marges. Bij Welzijn is er ambitie, maar is er geen budget. De minister Van Werk heeft dan weer een andere invalshoek. Het lid vraagt de Vlaamse Regering om hierover tot een gemeenschappelijke visie te komen.

Nog over arbeidszorg heeft de minister gesteld dat ze de middelen wil samenbrengen. Worden het budget voor de gewone arbeidszorg en de doorstroom dan samengevoegd? Komen er nieuwe middelen bij? Of zullen Welzijn en Werk beroep doen op het budget van Sociale Economie? Ervan uitgaande dat de Vlaamse Regering een collegiaal orgaan is, moet het toch mogelijk zijn om de toekomst van de arbeidszorg, waarover op het einde van de vorige legislatuur een decreet is goedgekeurd, op te helderen.

Minister Homans heeft geantwoord dat de PWA-maatregel onder de bevoegdheid van de minister van Werk valt. Maar de heer Van Malderen ziet toch een duidelijk verband met de bevoegdheid Sociale Economie. De minister van Werk wil een nieuw statuut creëren waarbij de PWA-maatregel, de tewerkstelling op basis van artikel 60 van de OCMW-wet en WEP+ worden samengevoegd. Maar vandaag zijn heel veel personen op basis van dat artikel 60 aan de slag in de sociale economie. Om de projecten leefbaar te houden, is de uitkomst van die oefening bijzonder belangrijk. De heer Van Malderen hoopt dat de minister dat van zeer nabij zal opvolgen en er mee zorg voor zal dragen dat de continuïteit van de projecten ook in een economische bedrijfsvoering kan worden bewaakt.

De heer Van Malderen merkt tot slot op dat er ook nogal wat PWA's zijn waar mensen in een dienstenchequeafdeling werken. Het lid vraagt zich zelfs af of er vandaag niet meer mensen in het dienstenchequesysteem bij PWA werken dan in het oude PWA-statuut. Op het moment dat PWA als maatregel en statuut verdwijnt, moet er wel in een oplossing worden voorzien voor wie daar in het dienstenchequestatuut aan de slag is. In het andere geval dreigt het een arbeidsvernietigende maatregel te worden.

Mevrouw *Sonja Claes* laat opmerken dat minister van Werk Philippe Muyters in het verleden geen grote aanhanger is gebleken van individueel maatwerk. Het lid rekent dan ook mee op minister Homans om dat individueel maatwerk te operationaliseren. Het Maatwerkdecreet zal immers pas echt ten volle tot uitwerking kunnen komen als ook het individueel maatwerk wordt gerealiseerd. Het lid zal daar ook de minister van Werk over ondervragen.

Wat de invulling van de onderbenutte plaatsen betreft, werden er in het verleden oproepen gelanceerd waarop ondernemingen konden inschrijven als ze een uitbreiding wilden. Mevrouw Claes wil weten of dat nu op dezelfde manier zal gebeuren.

Met betrekking tot het uitdoofscenario van de invoegmaatregel heeft de minister gezegd dat er niet op wordt bespaard. Het lid leidt daaruit af dat het aantal voltijdse equivalenten behouden blijft. Gaat het dan om het aantal vte's in 2014 of in 2015? Er is immers een dalende trend.

Beschutte werkplaatsen kunnen nu een beroep doen op de sociale Maribel, sociale werkplaatsen niet. Ook inzake de gesco's is er een verschillend systeem voor beschutte en sociale werkplaatsen. De minister wil nu tot één systeem komen. Het is volgens mevrouw Claes een juiste doelstelling om beide een evenwaardige positie te geven. Is daar nog overleg over geweest met de federale overheid? Of bekijkt de minister dat verder in de evaluatie?

Ook mevrouw *Sabine Vermeulen* vindt dat overleg met de federale overheid aangewezen is om tot één statuut te komen voor sociale en beschutte werkplaatsen. Er bestaat immers veel wrevel over het feit dat deze werkplaatsen niet gelijk worden behandeld. Het lid vraagt zich of er in het verleden al pogingen tot overleg met de federale overheid zijn ondernomen, dan wel of dit de eerste keer is.

Mevrouw Vermeulen is tevreden dat ook de minister de enclaves als een belangrijk instrument voor de tewerkstelling in de sociale economie beschouwt. De reguliere economie zal meer betrokken moeten worden bij de sociale economie. Dat kan enerzijds door het opstarten van enclaves of maatwerkafdelingen. Anderzijds moet de reguliere economie als een zeer belangrijke actor in de sociale tewerkstelling worden beschouwd, om succesvolle doorstroming te creëren.

De heer *Imade Annouri* benadrukt dat hij geen enkel probleem heeft met doorstroming en met het feit dat mensen in de sociale economie kunnen groeien, zich ontwikkelen en een stap vooruit kunnen zetten. Het lid waarschuwt wel voor een mogelijk risico als de subsidies afhankelijk worden gemaakt van de doorstroom. De probleemsituatie zou kunnen ontstaan dat maatwerkbedrijven zich vooral daarop zullen richten. Dan dreigt er wel verdringing op te treden: de groep van mensen die wel een individueel groeipad kunnen doormaken, maar niet doorstromen, zullen worden verdrongen.

De heer Annouri onthoudt dat de minister heeft aangehaald dat het Maatwerkdecreet in 2017 op kruissnelheid zal zijn. Maar ze kondigt al wel een tussentijdse evaluatie van het decreet aan. Het lid vraagt of de minister dan nu al een zicht heeft op bepaalde problematieken of knelpunten waarop ze zal moeten anticiperen.

Minister *Liesbeth Homans* zegt de bezorgdheid van de heer Beenders te delen wanneer hij het heeft over een te grote focus op de sterke profielen. Het kan niet de bedoeling zijn dat de zwakste doelgroepmedewerkers niet aan bod komen ten voordele van medewerkers met een beter profiel.

Wat betreft de klaverbladfinanciering en de energiescans antwoordt de minister dat in de vorige legislatuur de distributienetbeheerders een vergoeding kregen per energiescan. Op die manier werden een drieduizendtal energiescans gefinancierd via het bevoegdheidsdomein en de begroting Energie, wat tewerkstelling genereerde in de sociale economie. Het is mogelijk dat het Rekenhof, naar aanleiding van de begroting 2015, opmerkingen heeft bij het

doorrekenen van de kosten in de nettarieven en dus bij de financiering van de scans. De minister kan enkel herhalen dat de minister van Energie heeft verzekerd dat de middelen die nodig zijn voor de sociale tewerkstelling worden gewaarborgd en dat ze in de begroting Energie zullen worden opgenomen.

De minister moet nog onderzoeken of er een nieuw kader komt voor de adviespremies.

Ze wil uiteraard overleg met de federale overheid over het omvormen van de gesco's en de sociale Maribels tot één systeem en uiteraard wil ze de sector betrekken bij dat overleg. Haar ambitie is om met de sector zoveel mogelijk tot eenzelfde visie te komen, maar of dat zal lukken, is een andere kwestie. Ook in de sector zijn er verschillende standpunten en afwijkende meningen.

De minister stelt vast dat de heer Van Malderen in zijn vraag zelf de link legt tussen het individueel en collectief maatwerk. De minister heeft die link niet gelegd en enkel verwezen naar de minister van Werk voor wat betreft het individueel maatwerk. Minister Homans is bevoegd voor het collectief maatwerk, terwijl minister Muyters bevoegd is voor individueel maatwerk.

De heer Van Malderen vroeg of er een consensus was over de uitvoering van het Maatwerkdecreet, dat vanaf april 2015 in werking zou treden. De minister antwoordt daar ontkennend op. Niet elke betrokken actor is het eens met alles wat er in het Maatwerkdecreet staat, maar dat was ook niet het geval bij de principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet in de vorige regeerperiode. De vorige minister heeft veel inspanningen gedaan om een consensus te bereiken, maar is daar ook niet in geslaagd. Gelet op het feit dat er al zoveel tijd is gependend aan het decreet, wil de minister nu werk maken van de uitvoering. Daarvoor is het de hoogste tijd. Bij de evaluatiemomenten zal worden bekeken waar er, eventueel met een inbreng van de betrokken actoren, kan worden bijgestuurd.

De minister stelt nog dat het indiceringsinstrument constant wordt geëvalueerd. Na de overgangsmaatregelen zal het Maatwerk ook opnieuw worden geëvalueerd.

Het is niet de bedoeling van de minister om de middelen voor arbeidszorg en maatwerk samen te voegen. Maar ze zou het wel verstandiger vinden om voor arbeidszorg tot één budget te komen, uiteraard na evaluatie en overleg.

Minister Homans wijst erop dat de minister van Werk heeft gezegd dat de tewerkstelling op basis van artikel 60 wat hem betreft onder het activeringsbeleid thuishoort, en dat hij dat beleid gaat hervormen. Ook de PWA'ers horen eigenlijk niet thuis in de sociale-economiebedrijven. Het budget voor deze maatregelen zit bovendien bij Werk. Minister Homans stelt voor de concrete hervormingen af te wachten die minister Muyters in zijn beleidsnota aankondigt. Eventueel kan de commissie dan nog waardevolle suggesties doen. De minister wil echter niet vooruitlopen op de hervorming die de minister van Werk heeft aangekondigd.

Aan mevrouw Claes antwoordt de minister dat het individueel maatwerk inderdaad onder de bevoegdheid van de minister van Werk valt, terwijl het collectief maatwerk onder Sociale Economie valt. Maar de minister zal er uiteraard op toezien dat door alle betrokken ministers de nodige aandacht wordt besteed aan deze essentiële maatregelen.

Mevrouw Claes stelde een vraag over het groeipad en de invulling van de onderbenutte plaatsen in de sociale-economiebedrijven. De minister zou al heel tevreden zijn als elk contingent dat wordt toegekend, ook volledig zou worden ingevuld. Ze betreurt dat er soms erkenningen worden gegeven voor een

contingent van bijvoorbeeld twee- of driehonderd arbeidsplaatsen – het aantal is niet van belang – maar dat dan achteraf blijkt dat die niet volledig worden ingevuld. Dat impliceert immers dat er tewerkstellingsplaatsen verloren gaan voor mensen die die echt nodig hebben. Uiteraard zal de minister eerst het invullen stimuleren. Als nu blijkt dat dit niet gebeurt, dan zal ze nadenken over eventuele andere stappen die kunnen worden gezet.

Mevrouw *Sonja Claes* vraagt of de minister al weet hoe ze toewijzing van die onderbenutte plaatsen aan andere organisaties gaat doen. In de afgelopen jaren gebeurde er een publieke oproep als er plaatsen open waren.

Minister *Liesbeth Homans* wil eerst de bedrijven die een erkenning kregen op hun verantwoordelijkheid wijzen. Ze wil ook nagaan wat de reden is waarom hun contingent niet volledig ingevuld is, vooraleer eventueel te beslissen de plaatsen aan andere bedrijven toe te wijzen. Dat laatste zou inderdaad in de vorm van een oproep kunnen gebeuren. Het is zeker niet de bedoeling de kleine ondernemingen te verdringen ten voordele van de grote.

Voor de invoegbedrijven geldt een uitdoofscenario in afwachting van het Maatwerkdecreet. Er worden echter geen mensen ontslagen.

Inzake de gescó's en de sociale Maribel is inderdaad overleg met de Federale Regering nodig. Minister Homans zal niet talmen om dat overleg te voeren, ze kan zelf echter geen beslissingen nemen.

Op de vraag van mevrouw Vermeulen of er in het verleden al een poging is gedaan om de gseco-maatregel en de sociale Maribel samen te voegen, moet de minister het antwoord schuldig blijven. De minister zal dat nagaan.

De minister wil tot slot niet vooruitlopen op de evaluatie van het Maatwerkdecreet. Als er iets over te melden valt, zal ze de commissie daarover tijdig inlichten.

De heer *Bart Van Malderen* heeft begrepen dat deze evaluatie zou gebeuren na de overgangperiode. Maar de overgangsmaatregelen lopen tot 2019. Gaat de minister dan vroeger evalueren? Als er vandaag geen consensus bestaat in de sector is het omdat er nogal wat onzekerheid bestaat over de uitkomst op die middellange termijn. Het lijkt de heer Van Malderen daarom nuttig om de evaluatie vroeger in te plannen. 2019 is bovendien het einde van de regeerperiode.

Minister *Liesbeth Homans* wil inderdaad niet zo lang wachten om te evalueren. Voortdurende monitoring en een tijdige evaluatie zijn wenselijk.

Moties

Tot besluit van de in de commissie besproken beleidsnota Sociale Economie werd een motie ingediend door de heer Rob Beenders, mevrouw Yasmine Kherbache en de heer Bart Van Malderen (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 140/2) en door de dames Sabine Vermeulen, Sonja Claes en Martine Taelman en de heren Andries Gryffroy, Robrecht Bothuyne en Jos Lantmeeters (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 140/3).

Axel RONSE,
voorzitter

Sabine VERMEULEN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

Dimona	Déclaration Immédiate/Onmiddellijke Aangifte
ESF	Europees Sociaal Fonds
gesco	gesubsidieerde contractueel
IBO	individuele beroepsopleiding (in een onderneming)
LDE	lokale diensteneconomie
MVO	maatschappelijk verantwoord ondernemen
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OD	operationele doelstelling
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
PWA	plaatselijk werkgelegenheidsagentschap
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SD	strategische doelstelling
SIFO	Sociaal Investeringsfonds
SINE	sociale inschakelingseconomie
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VIONA	Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwork Arbeidsmarkttrapportering
vte	voltijdsequivalent
WEP	werkervaringsplan
WSE	Werk en Sociale Economie (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
W ²	Werk- en Welzijnstrajecten op maat